

امروز نقش جهان و مسجد سید اصفهان، پای نقش رستم و محوطه تخت جمشید ترک خورده؛ دیگر آب نیست. استخراج شده و جایگزین نشده است.

27 اثر از 67 میراث فرهنگی در پهنه فرونشست قرار دارد؛

مقام مسئول وزارت راه و شهرسازی با بیان این که ایران سومین کشور دنیا از نظر گستردگی فرونشست است گفت: در استان گلستان وسیع‌ترین پهنه فرونشستی را داریم.

به گزارش اسپادانا خبر، علی بیت‌اللهی رئیس بخش زلزله‌شناسی مهندسی و خطرپذیری مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی با اشاره به پدیده فرونشست اظهار کرد:

در کشورهایی از جمله آمریکا، ژاپن، چین، هندوستان و ... پدیده فرونشست خیلی گسترش دارد.

وی با بیان این که عامل اصلی فرونشست زمین در ایران پایین رفتن سطح آب زیرزمینی است گفت:

در اطراف تهران جاهایی داشتیم که سطح آب 20 تا 30 متر بود، الان 120 متر هم چاه می‌زنیم اما دیگر آب نیست. آب استخراج شده و جایگزین نشده، به این می‌گویند بیلان منفی آب. وقتی سطح زمین آب را از دست می‌دهد، لایه‌های زیرین متراکم می‌شود و سطح زمین به تبع از دست دادن آب پایین می‌رود. ایران از نظر تعدد زون‌های فرونشست، جزو سه کشور دنیاست. در این صورت آب‌های سطحی دیگر به زمین نفوذ پیدا نمی‌کند، آب‌خوان‌ها آب‌های خود را از دست می‌دهند و روان‌آب‌ها در سطح زمین جاری می‌شوند. دشت‌های حاصلخیز که مواد مغذی آنها در همان نیم تا یک متر سطح زمین است در اثر روان‌آب‌ها شسته شده و اراضی حاصلخیز به بیابان‌های لم‌یزرع تبدیل می‌شوند. همراه با این پدیده بسیاری از مستحدمات ما آسیب می‌بیند. در خیلی از جاها آثار تاریخی از بین می‌رود. امروز نقش جهان اصفهان ترک خورده، مسجد سید اصفهان، پای نقش رستم، محوطه تخت جمشید و ... ترک خورده است. متأسفانه از حدود 67 میراث فرهنگی، 27 اثر در پهنه فرونشست قرار دارد.

به گفته وی، خطوط ریلی و جاده‌ها هم متاثر از فرونشست است.

وی با اشاره به این که خطوط ریلی در مسیر تهران-مشهد و اصفهان-تهران در همه زون‌ها پهنه فرونشست داریم، گفت:

در مسیر ریل ساحل دریاچه ارومیه با از دست دادن آب دریاچه درست در آنجایی که انتظار نداشتیم، فرونشست داشتیم. در استان گلستان وسیع‌ترین پهنه فرونشستی را داریم. در مازندران نیز در جاهایی که باور نمی‌کردیم فرونشست داریم. فراگیری فرونشست در کشور بسیار زیاد است.

مقام مسئول وزارت راه و شهرسازی با اعلام این که پهنه فرونشست بیشتر در جاهایی هستند که سکونتگاه‌های جمعیتی قرار دارد و در کویر و کوهستان فرونشست زمین نداریم، اظهار کرد:

در شهرهایی مانند مشهد (شمال غرب)، جنوب غرب تهران، جنوب شرق شیراز و نیمه شمالی اصفهان فرونشست توسعه یافته است. جا دارد توجه ویژه به این پدیده داشته باشیم چون جزئی از پایداری سرزمینی ایران است.

بیت‌اللهی با یادآوری آغاز فرونشست زمین در کشور گفت:

کاهش منابع آب زیرزمینی ایران بر اساس نقشه‌ها از اواسط دهه 50 و همزمان با رشد جمعیت و توسعه کشاورزی آغاز شد اما از اوایل دهه 70 افت سطح آب به‌طور ناگهانی شدت گرفت.

وی با اشاره به میزان آب زیرزمینی از دست‌رفته افزود:

اگر کانالی از ساحل دریای مازندران تا دریای عمان با عمق 100 متر و پهنای 1000 (یک کیلومتر) تصور کنیم، حجم آبی که کشور از دست داده معادل پر شدن چنین کانالی است. این بیلان منفی آب خود را در قالب فرونشست نشان داده و اگر مدیریت نشود، طبیعت قطعاً پاسخ سختی خواهد داد.

منبع | تسنیم

برچسب‌ها: [بحران آب](#) [1]

[محیط زیست](#) [2]

[فرهنگ](#) [3]

[تاریخ](#) [4]